

תעריפי ביול עיקריים בפנים הארץ

מחירון בתוקף מיום: **01.01.1972** עד יום: **10.02.1973**

רקע ודגשים לקביעת התעריף

במחצית שנת 1971 יזם איגוד הדואר העולמי שינוי יסודי בדרך בה חושב משקל דברי הדואר שנשלחו בדרך הים בין המדינות החברות בארגון. כחלק מן השינוי גובש תעריף חדש אותו נדרשו המדינות השונות לאמץ. מדינת ישראל קיבלה את הדרישה לתעריף החדש, וועדת הכספים של הכנסת דנה בו והחליטה לאמץ אותו. נקבע כי התעריף החדש יכנס לתוקף ב- 01.07.1971.

ב-1 בינואר 1972 ביצע דואר ישראל תיקונים נוספים בתעריפי המשלוח של חבילות לחו"ל. מהלך זה בוצע ללא פרסום כלל, וכמעט ולא הותיר את רישומו בהודעות שבעיתונים או בפרסומי הדואר.

ב-
תחילת 1972 עלו גם המחירים של
משלוח חבילות דואר לחו"ל. ל-
העלאה זו יש הסבר — השינויים
בערך המטבע בחו"ל — וכמובן,
אין לערער עליה.

דבר, 10 בינואר 1972

העלאת מחיר משלוח דברי דפוס בלי מעטפה

בתקופת המנדט הבריטי, במהלך מלחמת העולם השנייה, שרר בארץ תנאי מחסור חריף במוצרים רבים ושונים. בניסיון לחסוך נייר הוחלט אז לאפשר משלוח של דברי דפוס (בעיקר טפסים מקופלים) בלי שהם יוכנסו לתוך מעטפות. עם השנים, וככל שכמויות הדואר שטופלו בבית המיון הלכו וגדלו, הפכה ההתעסקות בטפסים המקופלים למטרד של ממש שהפריע לעבודת הדואר.

הטיפול בדברי-דפוס בלי מעטפה,
מכביד על עובדי הדואר. שילחי
ההודעות נוהגים לקפל אותן ולהד-
ביק את ביל הדואר באמצע הרו-
דעות. זה גורם לכך שאת הותמה
הדואר צריך להטביע ביד ולא ב-
מכונה המסוגלת להחתיב דברי דו-
אר רק בשולי ההודעות.

דבר, 10 בינואר 1972

בתעריף שנכנס לתוקף ב-8.1.1956 כבר ניסה הדואר לאסור את השימוש בפריטים בלי מעטפה, אולם נאלץ לחזור בו מן ההצהרה הראשונה ולהסתפק בפרסום של הנחיות מגבילות. בשנת 1972 בחר הדואר לשנות גישה, ובמקום לאסור כליל על משלוח דברי הדפוס הוחלט להכביד כספית על אלו השולחים את פריטי הדואר המפריעים לעבודת הפקידים.

עם העלאת המחיר לחו"ל, הוחלט בדואר לנצל את ההזדמנות ולהעלות את מחיר המשלוח של דברי דפוס ללא מעטפות. הייתה זו ההשפעה היחידה על תעריפי הדואר בארץ, והנושא לא זכה לפרסום כלל.

משרד התקשורת העלה ב-1 בינואר 1972 את מחיר המשלוח של דברי-דפוס בלי עטיפה, מ-15 ל-18 אגורות. העלאת התעריף באה ללא כל פרסום מוקדם יהפתיעה לא רק מוסדות ומשרדים, אלא גם את עובדי הדואר עצמם.

המדונגר במשלוח הזמנות לאספות, הודעות מסחריות, חשבון-אזכורת וכדומה, שעל טופס המיסד השולח, כותבים גם את הכתובת. אך אם שולחים אותה הודעה או דברי-דפוס עד 50 גרם בתוך מעטפת פתוחה, נשאר התעריף תקול, 15 אגורות.

דבר, 10 בינואר 1972

העלאת המחיר נתקלה כצפוי בתגובה זועמת מצד הציבור, הן בנוגע לעצם הניסיון להגביל משלוח דברי דפוס ללא מעטפות והן בנוגע לעצם העלאת המחירים בתקופה כלכלית קשה.

נדמה לי, שאפשר היה להסביר ולחייב את שולחי ההודעות להדביק את בולי הדואר בשוליים במקום להעלות את המחיר. כמויות גדולות של דברי דפוס ללא מעטפות, שהשולח לא מדביק עליהם בולים, אפשר להביא לבית-הדואר שם מביילת אותם המכונה. אם ישלחו מוסדות ועסקים גדולים את הודעותיהם בתוך מעטפות, יהיה זה קשור בהוצאה נוספת (על מעטפות) וזה בתוספת עבודה.

בימים אלה, כאשר כולנו רגילים לכול עליונות מחירים והממשלה דורשת, בצדק, פיקוח על המחירים, נתן משרד התקשורת חוגמה לא-טובה של העלאה במחיר.

דבר, 10 בינואר 1972

התעריפים

מכתב רגיל בארץ (עד 30 גרם)

0.20 ל"י מ-11.02.1973	0.18 ל"י מ-20.08.1970	0.15 ל"י מ-14.03.1966
--------------------------	--------------------------	--------------------------

מכתב כבד בארץ (כל 30 גרם נוספים מעל למשקל הבסיסי)

? ל"י מ-11.02.1973	? ל"י מ-20.08.1970	0.08 ל"י מ-14.03.1966
-----------------------	-----------------------	--------------------------

גלויה

0.15 ל"י מ-11.02.1973	0.12 ל"י מ-20.08.1970	0.10 ל"י מ-14.03.1966
--------------------------	--------------------------	--------------------------

אגרת רישום

0.80 ל"י מ-11.02.1973	0.70 ל"י מ-01.07.1971	0.60 ל"י מ-20.08.1970
--------------------------	--------------------------	--------------------------

אגרת אקספרס

2.00 ל"י מ-11.02.1973	1.50 ל"י מ-20.08.1970	1.00 ל"י מ-14.03.1966
--------------------------	--------------------------	--------------------------

התעריפים

דבר דפוס (עד 50 גרם)

0.18 ל"י מ-11.02.1973	0.15 ל"י מ-20.08.1970	0.12 ל"י מ-14.03.1966
--------------------------	--------------------------	--------------------------

דבר דפוס כבד בארץ (כל 50 גרם נוספים)

0.09 ל"י מ-11.02.1973	? ל"י מ-20.08.1970	0.06 ל"י מ-14.03.1966
--------------------------	-----------------------	--------------------------

דבר דפוס (ללא מעטפה) (עד 50 גרם)

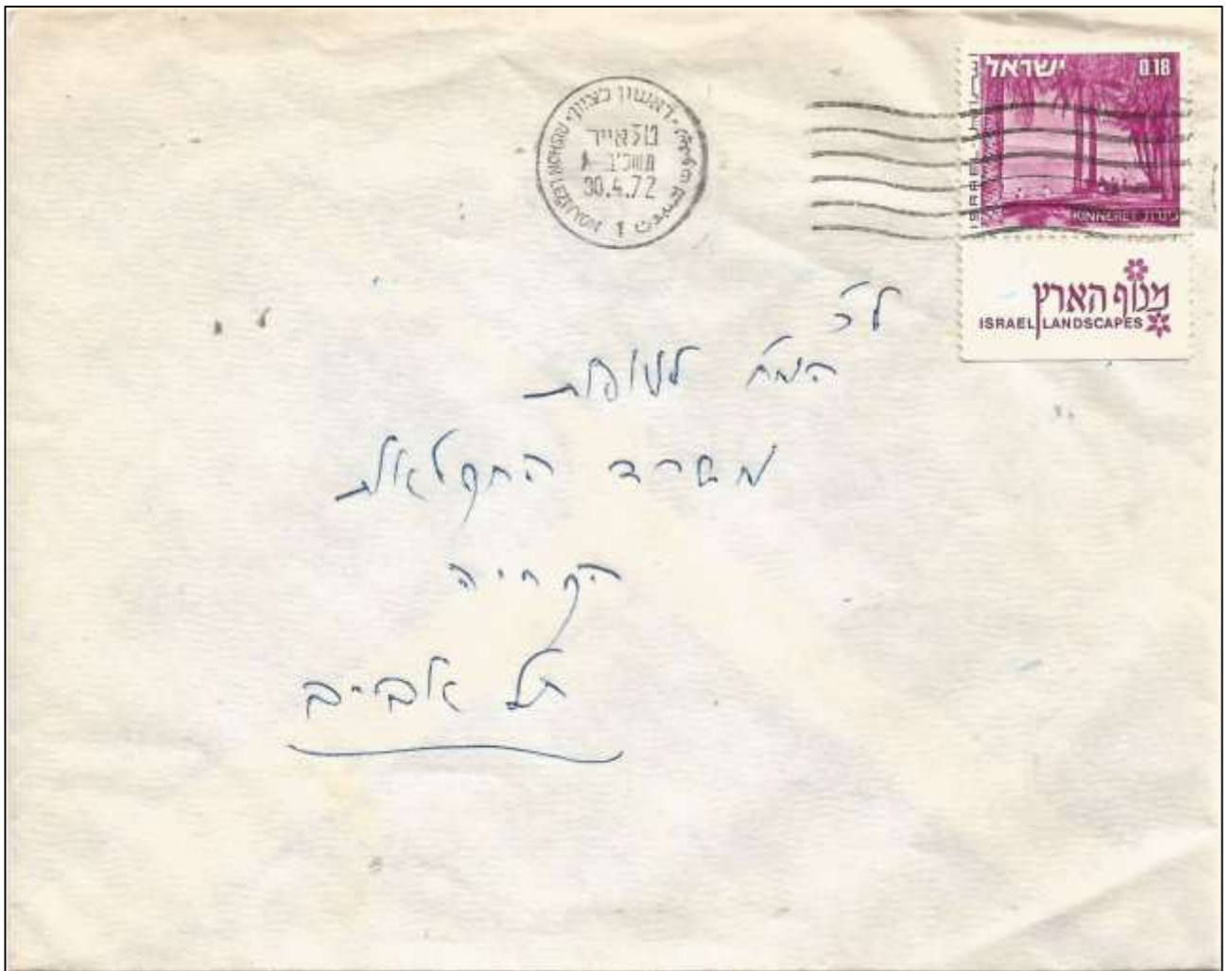
0.20 ל"י מ-11.02.1973	0.18 ל"י מ-01.01.1972	לא קיים
--------------------------	--------------------------	---------

דבר דפוס כבד (ללא מעטפה) (כל 50 גרם נוספים)

0.09 ל"י מ-11.02.1973	? ל"י מ-01.01.1972	לא קיים
--------------------------	-----------------------	---------

דוגמאות לדברי דואר מן התקופה

מכתב רגיל בארץ - 0.18 ל"י

המכתב נשלח מראשון לציון ב-30.04.1972, והודבק עליו בול מן המניין מסדרת נוף הארץ בערך נקוב של 0.18 ל"י, אשר הונפק ב-25.10.1971

מכתב רגיל בארץ - 0.18 ל"י

המכתב נשלח מחיפה ב-04.12.1972, והודבק עליו בול מן המניין מסדרת נוף הארץ בערך נקוב של 0.18 ל"י, אשר הונפק ב-25.10.1971

מכתב רגיל בארץ - 0.18 ל"י

המכתב נשלח מירושלים ב-08.01.1973, והודבק עליו בול מן המניין מסדרת נוף הארץ בערך נקוב של 0.18 ל"י, אשר הונפק ב-25.10.1971

מכתב רגיל בארץ - 0.18 ל"י

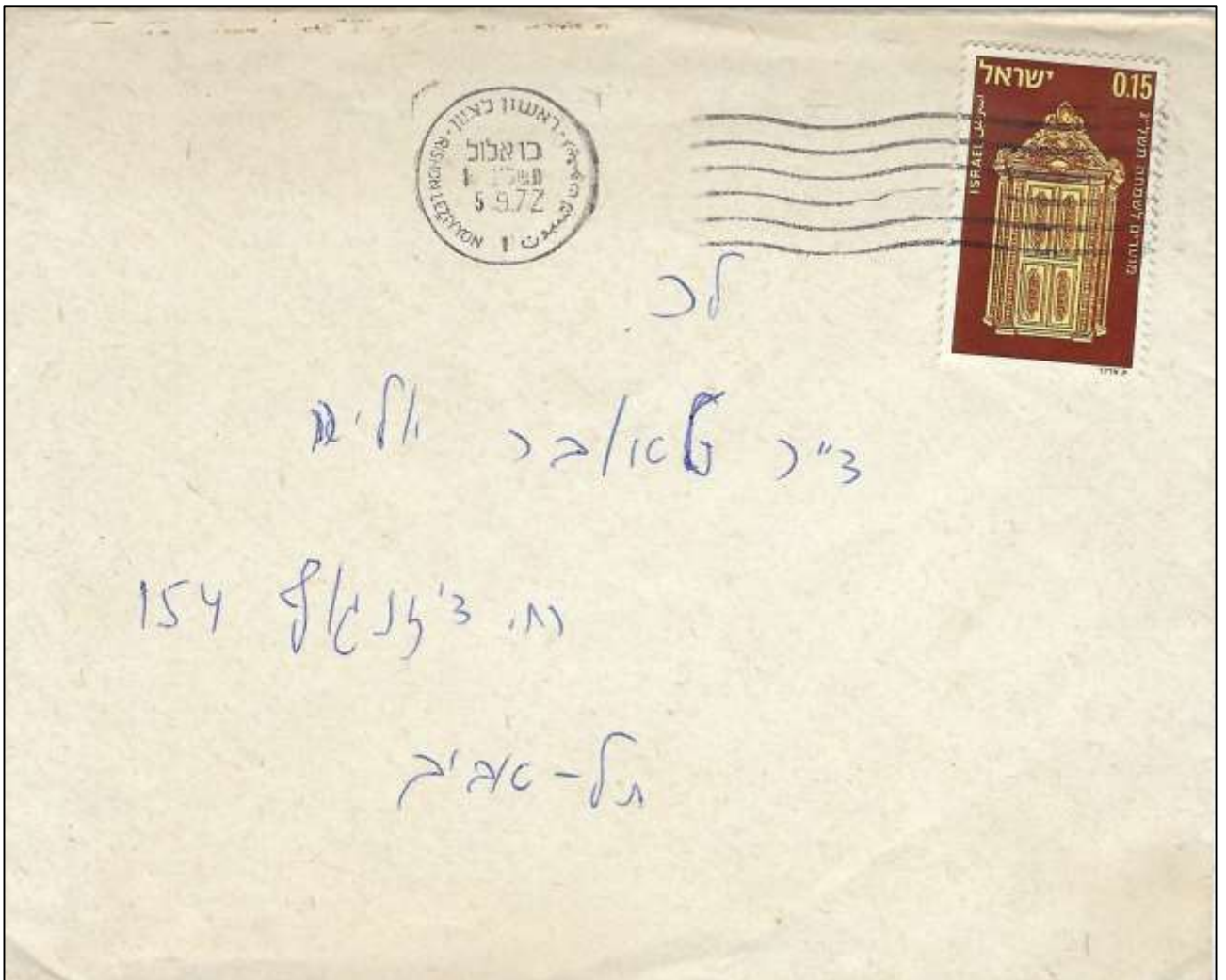
המכתב נשלח מחיפה ב-23.04.1972, והוטבעה עליו חותמת ביול בערך נקוב של 0.18 ל"י.

דבר דפוס - 0.15 ל"י

המעטפה ובה דברי דפוס נשלחה מתל אביב ב-04.07.1972, והודבק עליה בול מן המניין מסדרת נוף הארץ בערך נקוב של 0.15 ל"י, אשר הונפק ב-25.10.1971.

דבר דפוס - 0.15 ל"י

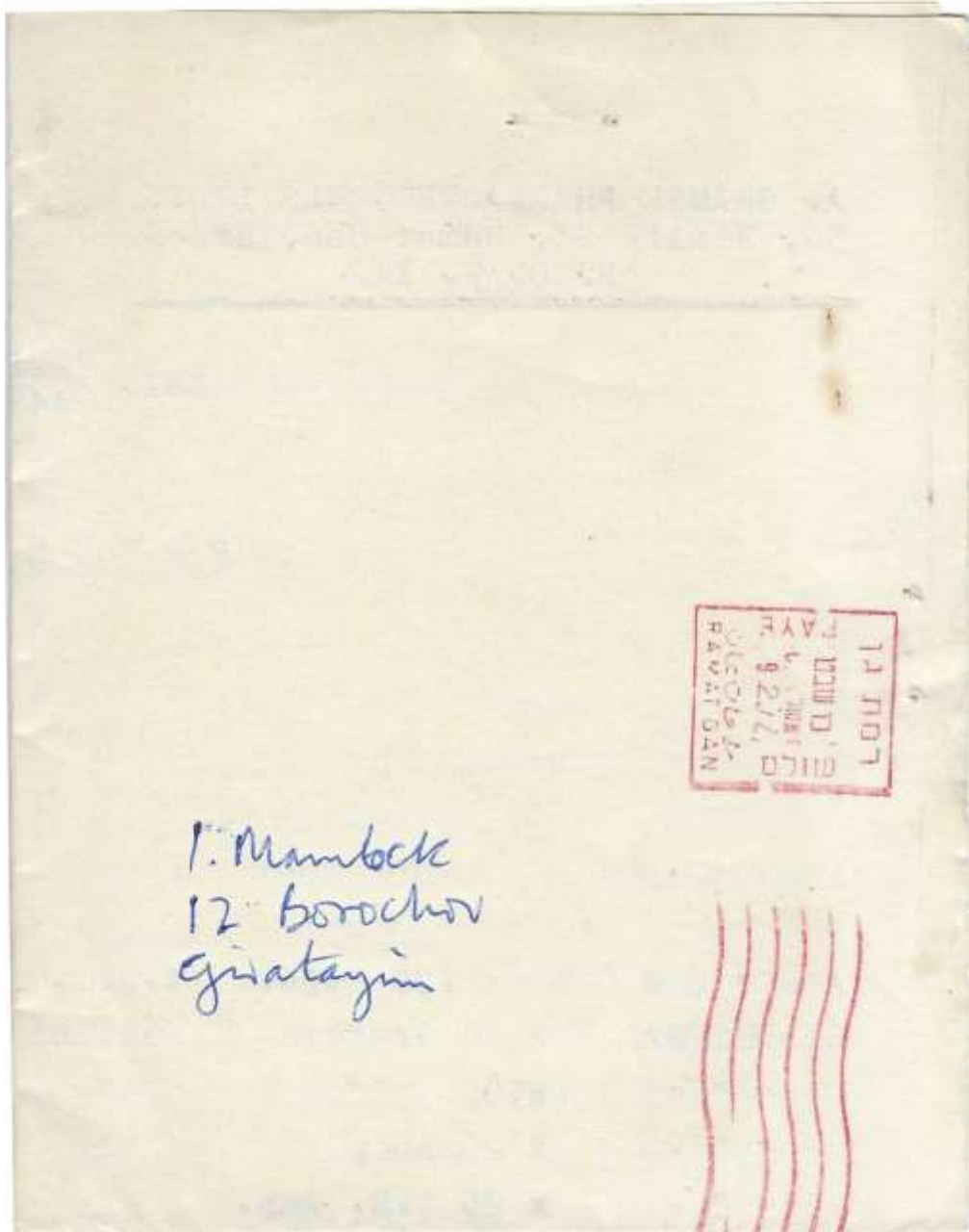
המעטפה ובה דברי דפוס נשלחה מראשון לציון ב-05.09.1972, והודבק עליה בול זיכרון מסדרת מועדים לשמחה תשל"ג בערך נקוב של 0.15 ל"י, אשר הונפק ב-8.8.1972.

דבר דפוס - 0.15 ל"י

המעטפה ובה דברי דפוס נשלחה מתל מונד ב-24.11.1972, והוטבעה עליה חותמת ביול בערך נקוב של 0.15 ל"י.

דבר דפוס (ללא מעטפה) - 0.18 ל"י

הטופס המקופל נשלח ללא מעטפה מרמת גן ב-09.07.1972, והוטבעה עליה חותמת "שולם".

התשלום באמצעות חותמות מסוג "שולם" נועדו על פי הנהלים ללקוחות שהגיעו לבית הדואר עם חבילה של לפחות 50 מכתבים ודברי דואר למשלוח ושילמו עליהם במרוכז.

אגרת רישום - 0.70 ל"י

המעטפה נשלחה בדואר רשום מיבנאל ב-27.06.1972, והודבק עליה בול מן המניין מסדרת נוף הארץ בערך נקוב של 0.88 ל"י, אשר הונפק ב-25.10.1971.

סכום זה נועד לשלם את עלות המשלוח של מכתב רגיל בארץ (0.18 ל"י) בתוספת דמי אגרת הרישום (0.70 ל"י).

אגרת רישום - 0.70 ל"י

המעטפה נשלחה בדואר רשום מתל אביב ב-24.01.1973, והוטבעה עליה חותמת ביול של בית הדואר (עם תווית רישום כחלק מן החותמת) בערך נקוב של 0.88 ל"י.

סכום זה נועד לשלם את עלות המשלוח של מכתב רגיל בארץ (0.18 ל"י) בתוספת דמי אגרת הרישום (0.70 ל"י).

אגרת רישום - 0.70 ל"י (דואר רשמי)

הטפס המקופל נשלח ללא מעטפה על ידי משרד האוצר בדואר רשום מתל אביב ב-20.02.1972, והוטבעה עליה חותמת ביול בערך נקוב של 0.88 ל"י.

סכום זה נועד לשלם את עלות המשלוח של דבר דפוס ללא מעטפה (0.18 ל"י) בתוספת דמי אגרת הרישום (0.70 ל"י).

אגרת רישום - 0.70 ל"י

הגלויה נשלחה בדואר רשום מתל אביב ב-17.12.1972, והוטבעה עליה חותמת ביול של בית הדואר בערך נקוב של 0.82 ל"י.

סכום זה נועד לשלם את עלות המשלוח של גלויה (0.12 ל"י) בתוספת דמי אגרת הרישום (0.70 ל"י).